KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Kati Komulainen, Perttu Jämsén, Kimmo Mäki, Anette Pottonen, Hanna Väätäinen ja Kirsi Mustonen. Savonia-ammattikorkeakoulun itsearviointiraportti (toim.) Päivi Diov, Anne Heikkinen, Esa Viklund, Mervi Vidgrén, Mikko Vuoristo, Marja Kopeli**
Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **11:2022**
Kieli **Suomi**
ISBN **978-952-206-730-2 pdf**

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Korkeakoulun itsearviointi

Opiskelijapalautetta kerätään palautteiden, kyselyiden, avoimen palautekanavan sekä ryhmäkeskusteluiden kautta. Yksittäisestä opintojaksosta annetaan palautetta Wilmassa (OpiPal). OpiPal-kysely aktivoituu Wilmassa automaattisesti viisi viikkoa ennen opintojaksolle määriteltyä päättymispäivää ja opiskelija voi antaa palautteen vielä viikon ajan päättymispäivän jälkeen. Lukukausien lopussa lukukausikyselyssä arvioinnin kohteena on puolen vuoden opintojen kokonaisuus: kuinka opintojaksot tukevat toisiaan ja muodostavat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Ensimmäisen vuoden aikana opiskelijat vastaavat aloituskyselyyn ja valmistumisvaiheessa valtakunnalliseen AVOP-kyselyyn. Opiskelijat voivat antaa opiskelijoiden intranetin (Reppu) Kaiku-palautekanavan kautta palautetta kaikista opiskeluun ja oppimisympäristöihin liittyvistä asioista. Palaute voidaan antaa anonyymisti tai palautteen antaja voi halutessaan jättää yhteystietonsa, jolloin hänelle myös vastataan henkilökohtaisesti ja kerrotaan, miten palautteeseen on reagoitu. Korkeakoulun johto ja opiskelijakunnan sekä opiskelijayhdistysten edustajat tapaavat kerran lukukaudessa keskustelutilaisuudessa, jossa käydään laajasti läpi opiskeluun liittyviä kysymyksiä. Laatujärjestelmän mukaista palautetta täydentävät erilaiset opiskelijayhdistysten toteuttamat kyselyt ja koulutusaloilla ja tutkinto-ohjelmissa toteutettavat palautekeskustelut.

Palautteen antaminen on pyritty tekemään opiskelijoille mahdollisimman helpoksi. Opintojaksopalaute on automatisoitu ja opiskelija voi antaa palautetta kaikista opintojaksoistaan. Palautteen antamiseen kannustetaan opintojakson toteutussuunnitelman läpikäynnin yhteydessä sekä kampanjoin. Repun Monta tapaa vaikuttaa -osioon on koottu laajasti tietoa opiskelijan vaikutusmahdollisuuksista. Lisäksi opiskelijoita kannustetaan avoimeen dialogiin opettajien ja

muun henkilökunnan kanssa.

Aloitus- ja lukukausikyselyjen raportit julkaistaan Santrassa ja Repussa, samaan yhteyteen on myös linkitetty AVOP- ja Uraseurantakyselyiden tulokset. Palautteista ja kyselyistä laaditaan korkeakoulu-, koulutusala- ja tutkinto-ohjelmakohtaiset yhteenvedot. Yhteenvedot käsitellään vastuuryhmissä ja -tiimeissä, ja päätetään palautteiden aiheuttamista toimenpiteistä. Kaiku-palautekanavan kautta saadun palautteen aiheuttamista toimenpiteistä kerrotaan Repussa. Opettaja käy saamansa opintojaksopalautteen läpi opetusryhmän kanssa sekä lähiesihenkilönsä kanssa osana kehityskeskusteluja. Eri kanavien kautta kerättävää palautetta on riittävästi ja sen käsittely systemaattista. Opiskelijoiden ja korkeakoulun johdon dialogi tunnistetaan hyvänä vakiintuneena menettelynä. Vastapalautteen oikea-aikaisuutta ja systemaattisuutta tulee edelleen kehittää.

Koulutusten määrällisten ja laadullisten tavoitteiden saavuttamista seurataan kattavalla raportoinnilla (mm. tutkinnot, opintojen eteneminen, työllistyminen, opiskelijapalaute, hakijamäärät), jossa hyödynnetään sekä korkeakoulun sisäistä tiedontuotantoa että ulkoisia tietolähteitä. Tavoitteet ja kehittämiskohteet määritellään tulosyksikköjen tulossopimuksissa sekä tiimisopimuksissa. Koulutuksia arvioidaan ja kehitetään itsearvioinneille, sisäisillä arvioinneilla, vertaisarvioinneille sekä ulkoisilla akkreditoinneilla (EUR-ACE, Finas) ja arvioinneilla.

Osaamistavoitteiden saavuttamista arvioidaan tutkinto-, lukuvuosi- sekä opintojaksotasolla. Arviointi perustuu osaamisperustaisten opetussuunnitelmien osaamistavoitteisiin ja näiden pohjalta laadittuihin arviointikriteereihin. Opiskelija arvioi omaa osaamistaan itsearviointien ja reflektion kautta. Osalla koulutusaloista on käytössä henkilökohtainen osaamisportfolio (PLE). Arviointia voidaan tehdä myös ryhmäarviointina. Arviointiin voi opettajan lisäksi osallistua työelämän edustajia. Tutkintotasolla osaamistavoitteiden saavuttamista seurataan myös työelämäpalautteen sekä opiskelijoiden työllistymistietojen (ml. laadullinen työllistyminen) ja palautteen kautta.

Koulutuksen laadun ja tulostavoitteiden yhteensovittaminen edellyttää jokaisen oppimistapahtuman osalta laadukasta suunnittelua ja tätä tukevia sujuvia prosesseja, joiden avulla vahvistetaan opiskelijan motivaatiota ja sitoutumista opintoihin.

Tutkintokoulutuksen opetussuunnitelmat päivitetään ja hyväksytään vuosittain muuttuvien osaamistarpeiden huomioimiseksi. Riittävän työelämädialogin varmistaminen on osa jokaista ops-prosessia. Jatkuvan oppisen koulutustuotteita suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä toisten korkeakoulujen ja työelämän kanssa. Jatkuvan oppimisen koulutustuotteiden kehityskärkinä toimivat osaamisen painoalat.

Korkeakoulupalvelut koostuvat opiskelija- ja kv-palveluista, kirjasto- ja tietopalveluista sekä ICT-palveluista. Korkeakoulupalvelut tukevat opiskelijoiden opintojen etenemistä ja osaamisen kehittymistä sekä koulutuksen sekä TKI- ja liiketoiminnan prosesseja.

Palvelut ovat organisoituneet tiimeiksi osana korkeakoulupalveluita. Tiimit laativat kaksivuotisen tiimisopimuksen, jossa määritellään tiimin tavoitteet, näitä tukevat mittarit sekä

kehittämiskohteet. Kukin tiimi toteuttaa vuosittain itsearvioinnin, jossa käydään läpi kerääntyneet palautteet, arvioidaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä tarkennetaan näitä tarvittaessa. Opiskelijoilla on myös mahdollisuus antaa palautetta palveluiden toiminnasta kyselyissä sekä Kaiku-palautteen kautta.

Vahvuudet	**Kehittämiskohteet**
Kattava ja ajantasainen tiedontuotanto jota hyödynnetään kehittämistyössä	Palveluiden vahvempi liittäminen koulutuksen suunnitteluprosessiin
Vakiintuneet palautteen käsittelyn käytännöt korkeakoulutasolla	Opiskelijapalautteeseen liittyvän vastapalautteen systematisoiminen
Tiimeille selkeät tavoitteet ja vastuualueet	Jatkuvan oppimisen koulutustarjonnan profilointi

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Auditointiryhmän arvio

Opiskelijakokemus osoittaa palautejärjestelmän kehittämisen suunnan

Savoniassa kerätään opiskelijapalautetta kyselyiden, avoimien palautekanavien ja ryhmäkeskusteluiden kautta. Yksittäisistä opintojaksoista saadaan palautetta Wilman OpiPal-kyselyn kautta. Palautteen antamiseen kannustetaan esimerkiksi opiskelijoiden intranetin Repun Monta tapaa vaikuttaa -osiossa, jossa on avattu opiskelijoille tietoa erilaisista vaikutusmahdollisuuksista. Ammattikorkeakoulun aloitus- ja lukukausikyselyjen raportit ovat saatavilla Repussa ja henkilöstön intranetissä Santrassa. Opettajia ohjeistetaan käymään saatu opintojaksopalaute läpi opiskelijoiden kanssa. Palautteita käsitellään myös opetushenkilöstön kehityskeskusteluissa.

Opiskelijahaastattelujen perusteella opiskelijat kokevat suurimman osan opintojaksokohtaisesta palautteesta kertyvän opiskelijoiden ja opettajien välisissä keskusteluissa. Opettajakohtaisuus on tässä haaste, sillä on vaikea arvioida, kuinka suullinen palaute dokumentoidaan ja tilastoidaan järjestelmiin. Virallisia palautekanavia käytetään niukasti, mikä todettiin osin myös opettajien haastatteluissa. Palautteen antamisen saavutettavuuden parantamiseksi auditointiryhmä suositteleekin, että Savonia hyödyntäisi jatkossa opiskelijoille suunnattuja mobiiliratkaisuja, esimerkiksi puhelimeen ladattavaa palautesovellusta.

Savonia nimeää itsearviointiraportissa kehityskohteekseen vastapalautteen systemaattisuuden ja oikea-aikaisuuden kehittämisen. Opiskelijahaastatteluissa kävikin laajasti ilmi, ettei vastapalautetta käytäntönä tunnistettu. Auditointiryhmä suosittelee, että Savoniassa kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota vastapalautteeseen ja kannustetaan opettajia palautteiden

systemaattiseen ja reflektiiviseen käsittelyyn opiskelijoiden kanssa. Kehittävä arviointi ja toimivat palauteprosessit ovat keskeinen osa osaamisperustaisuuden rakentumista.

Myös opettajien ja opiskelijoiden yhteiset tulkintafoorumit saaduista palautteista ja palautteiden vaikuttavuuden avaamisesta rakentavat samanaikaisesti korkeakoulupedagogista toimintaa ja opiskelijoiden ammatillista kasvua kohti asiantuntijuutta. Auditointiryhmä kannustaa Savoniaa toteuttamaan opettajien ja opiskelijoiden yhteisiä reflektoivia tulkintafoorumeita osana koulutusten kehittämistä. Samalla opiskelijat saavat toimintamallin oman työnsä ja osaamisensa kehittämiseen.

Aktiivinen toimintaympäristö on Savonian jatkuvan oppimisen ja koulutuksen kehittämisen perusta

Savonia hyödyntää taitavasti vuorovaikutuksellista ja aktiivista toimintaympäristöään korkeakoulun kehittämisessä. Savonian hallituksen, johdon ja opetushenkilöstön haastatteluissa kävi selkeästi ilmi, että sidos korkeakoulun omaan toimintaympäristöön on vahva ja dialoginen. Maakunnan ja korkeakoulun yhteneväiset strategiat sekä toimivat suhteet elinkeinoelämään ja julkiseen sektoriin edistävät koulutusten kehittämistä.

Korkeakoulu saa verkostoistaan ajantasaista informaatiota koulutuksen kehittämiseen. Toimintaympäristö ammattikorkeakoulun kanssa muodostaa monipuolisen TKI-verkoston, joka tuottaa alakohtaista tutkittua tietoa koulutuksen kehittämiseksi. Osaamistavoitteiden saavuttamista analysoidaan tutkinto-, lukuvuosi- ja opintojaksotasolla. Opetussuunnitelmat päivitetään ja hyväksytään vuosittain, mikä varmistaa osaamistarpeiden ajantasaisuuden koulutuksissa. Lisäksi opetus- ja toimintasuunnitelmien jäsentämisen tapa (kuvattu tarkemmin luvussa 1.1) mahdollistaa toimintaympäristössä tapahtuvien nopeiden muutosten huomioimisen koulutusten kehittämisessä.

Vuorovaikutuksellinen TKI- ja yhteistyöverkosto takaa Savonialle toimivan jatkuvan oppimisen toimintaympäristön. Korkeakoulun kehittämä kysyntälähtöinen jatkuvan oppimisen prosessi (ks. tarkemmin luku 4) ja idea onkin osoitus oivaltavasta otteesta mahdollisuuksia täynnä olevassa toimintaympäristöstä. Aktiivinen työelämädialogi ja yhteistyö alueen yliopiston ja ammatillisen toisen asteen kanssa luovat erinomaiset lähtökohdat luoda tutkivalla ja kehittävällä otteella jatkuvan oppimisen koulutustuotteita.

Savonian korkeakoulupalvelut rakentavat panoksellaan kokonaisvaltaista oppimisen ympäristöä. Kehittäminen on keskeinen osa Savonian toimintakulttuuria myös korkeakoulupalveluissa, mikä tukee ja mahdollistaa osaamisperusteisuuden toteutumista. Osaamisperustaiselle prosessille on Savoniassa luotu selkeät rakenteet ja prosessikuvaukset. Korkeakoulupalvelujen tuottamat ohjeistukset edesauttavat tunnistetun ja tunnustetun osaamisen sujuvaa kirjaamista opintorekisteriin.